

Motion till riksdagen 2010/11: MJ385

av Anders Ygeman (S)

Användningen av parakvat

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bekämpa användningen av parakvat.

Motivering

Det livsfarliga bekämpningsmedlet parakvat är förbjudet inom EU. Samtidigt används det brett vid odlingen av den soja som når Sverige och Europa från Sydamerika. Parakvat är akut giftigt. Direktkontakt med medlet kan ge svåra skador i lever och lungor. Även exponering för små mängder över en längre tid kan påverka lungor, nervsystem, hjärna och hud med allvarliga livslånga hälsoskador som följd.

I Sverige har parakvat varit förbjudet sedan 1983. Sverige bidrog aktivt till att driva igenom ett europeiskt förbud mot medlet 2003. Förbudet skyddar nu människor och natur inom EU mot ett av världens farligaste bekämpningsmedel. Det är hög tid att ta nästa steg och sätta stopp för att den soja som vi i Sverige och EU utfodrar våra djur med odlas med ett bekämpningsmedel som förbjudits inom EU.

Merparten av den soja som används i Sverige och EU kommer från Sydamerika, främst från Brasilien och Argentina. I Brasilien har odlingen av soja ökat kraftigt under det senaste årtiondet, och användningen av bekämpningsmedel ökar snabbt. Brasilien är idag världens största konsument av växtgifter, och 2008 omsatte marknaden över 50 miljarder kronor. Det är en ökning med 36 miljarder på bara sex år. I delstaten Mato Grosso i Brasilien har både antalet cancerfall och barn som föds med missbildningar flerdubblats mellan åren 1998 och 2005. Mycket talar för att detta hänger samman med den ökade användningen av bekämpningsmedel.

I Sverige har en dialog inletts mellan bransch- och miljöorganisationer i syfte att minska sojaberoendet i svensk livsmedelsproduktion och hindra att

Fel! Okänt namn på

parakvat används i produktionen. De arbetar för att få till ett internationellt förbud mot parakvat, då svenska bönder agerar på en europeisk marknad. Om de europeiska producenterna kan fortsätta att köpa billig soja, som i odlingsländerna ger svåra skador på hälsa och miljö, får Sverige ännu svårare att konkurrera med lågprisimporten. Samtidigt skaffar sig länder med låg efterlevnad av sina miljömål konkurrensfördelar.

Eftersom parakvat är förbjudet inom hela EU vore det rimligt att Sverige verkar för följande:

- ? För in parakvat på listan över förbjudna medel enligt Rotterdamkonventionen, som är ett regelverk utformat för att begränsa användningen och spridningen av farliga kemikalier i internationell handel. Sverige har anmält parakvat till Rotterdamkonventionen, men för att få till en listning är det viktigt med en bred uppslutning bland flera länder. Sverige bör verka för att EU:s medlemsländer stöder listningen.
- ? Agera för att de länder som redan har förbjudit parakvat ser till att svartlistningen efterlevs. Detta gäller särskilt de länder som vill exportera till EU. Sverige bör verka för att detta blir en gemensam EU-linje.
- ? Sverige bör verka för att EU tar upp parakvat vid förhandlingar om handel mellan EU och andra länder, exempelvis inom ramen för de förestående förhandlingarna med de sydamerikanska länderna i handelsorganisationen Mercosur.

Konkreta åtgärder behövs för att importen av varor som är producerade med kemikalier som är förbjudna inom EU ska begränsas. Den soja som besprutats med parakvat är bara ett exempel men en mycket bra början.

Stockholm den 25 oktober 2010

Anders Ygeman (S)